

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 5, Nummer: 48

Het museum is weer open!

Sinds 5 juni is het Spoorwegmuseum weer open voor bezoek. Eindelijk!! Gelukkig maar!!

Met een officieel tintje werd de opening ingeleid met een presentatie over de huidige tentoonstelling "Sporen van verbeelding" de dag ervoor. Dit was een gebeuren van zo'n 45 minuten, die ook live via een link te volgen was.

En gezien de vragen die gesteld werden, was duidelijk dat hier goed gebruik van werd gemaakt.

Door Eva Brouwer (van RTV Utrecht) gepresenteerd en geleid, konden Arjan den Boer en Evelien Pieterse veel over deze nieuwe tentoonstelling vertellen. Er werden video's getoond over de voorbereidingen en over de steendruk techniek, kijkers konden veel te weten komen over het "scheppen" van die kunstwerken en over de veranderingen door de jaren heen.

Sommige affiches zijn meer dan 100 jaar oud; daarom is er voor gekozen de zeer kwetsbare affiches zo veel mogelijk uit-het-licht te houden door ze in gesloten ruimtes (containers) aan het publiek te presenteren. Aan het boek van Arjan over Spoorwegaffiches werd ook de nodige aandacht besteed: sinds het verschijnen ervan werden al 1999 exemplaren verkocht. De uitgever, Kees van den Hoek (Uitgeverij Thoth) kwam ook in beeld en kon vertellen over de toestand van de mooie vormgeving van, en presentaties in het boek. Met de overhandiging van het 2.000^{ste} exemplaar door de uitgever aan museumdirecteur Nicole Kuppens, werd dit verduidelijkt. Tevens werd een exemplaar ter beschikking gesteld aan een van de vragenstellers/sters die tijdens de gehele presentatie vragen konden insturen, die veelal werden beantwoord en levendig bijgedragen hebben aan de inhoud van deze sessie.

Kortom, met de mogelijkheden om kinderen hun eigen affiche te kunnen laten "scheppen" (Het Atelier van Verbeelding) is het duidelijk dat wij hier weer een fantastische tentoonstelling hebben. Spoortechniek, marketing en kunst moeit samengebracht, waarbij ook de geschiedenis van het spoor in een relatief korte tijdspanne kan worden doorlopen.

Afgesloten werd de presentatie met de opening van een fles Champagne, waarna de dag erna, de expositie en het museum in zijn geheel open gingen voor het grote publiek.

[De presentatie kan voorlopig nog teruggekeken worden.](#)

Op zaterdag 5 juni kwamen er 1389 en die zondag 1304 bezoekers.

De tentoonstelling is te bezichtigen tot en met 21 november 2021!

Een nieuwe postzegel !

Op de prachtig zomerse zondag van 30 mei 2021 reden er twee gecombineerde motorposten van Utrecht Maliebaan naar Blerick. Het was al eventjes geleden dat er twee multiple rijdende motorposten op het spoorwegnet te zien waren. Er moesten goederen van het museum (treinonderdelen) naar Blerick en er moesten onderdelen van de 252 naar Utrecht om in elkaar gezet te worden (de apparatenkasten).

Met de recente voltooiing van de restauratie van mP 3029 door Stichting 2454 CREW (Michiel Dermois) kon de mP 3031 van het Spoorwegmuseum weer een keer in multiple schakeling een rit maken. Gezamenlijk heen naar Blerick - om beurten op kop - en elk apart op de terugreis: de NSM 3031 terug naar Utrecht Maliebaan, terwijl de mP 3029 zich naar Roosendaal spoedde.

Kortom, een bijzonder hechte en fijne samenwerking tussen museale instanties! De foto op de postzegel is van Martijn Bijvoet, onze Facebook- en Instagram beheerder. De onderste foto links is de start van een Facebook filmpje van het Spoorwegmuseum; de rechterfoto is van Vincent Swart op Facebook.

Postzegelsetje(s) kunnen worden aangeschaft in de [Vriendentoko](#). Zolang de voorraad strekt!

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Spoorwegmuseum rookvrij

De Gemeente Utrecht heeft vanuit de Rookvrije Culturele Alliantie het Spoorwegmuseum benaderd om deel te nemen aan een stadsbreed initiatief waarbij culturele instellingen samen aankondigen rookvrij te worden. De deelnemende musea willen zo een bijdrage leveren aan de rookvrije generatie. Het MT van ons museum heeft besloten dat het Spoorwegmuseum per 6 september 2021 tijdens de openingstijden rookvrij zal zijn.

Bij het Spoorwegmuseum mag nu nog buiten gerookt worden. Het museum kent een aantal rookzones voor bezoekers en een rookplek voor medewerkers. Het is niet alleen onvermijdelijk dat er uiteindelijk niet meer gerookt mag worden op plekken als het buitenterrein van het museum, het is ook prettig voor iedereen die niet rookt. Zeker gezien de grote hoeveelheid kinderen die wij jaarlijks ontmoeten, is een rookvrij museum een logische keus.

NS en ProRail sloten vorig jaar al aan bij de rookvrije generatie en maakten de perrons en stations rookvrij. Wij kregen de laatste rookpaal afkomstig van station Krommenie (foto links). Het Longfonds was in het Spoorwegmuseum op bezoek voor de opnamen van de nieuwe tv-spot voor de campagne *Rookvrije Generatie*. De spot is nu te zien op televisie alsmede op [YouTube](#); als je goed oplet zie je een tweetal shots die in het museum zijn opgenomen.

Schenken

Het museum had het afgelopen jaar een schenkingenstop. Inmiddels kunnen er weer schenkingen worden aangenomen. Op de museumwebsite is een pagina aangemaakt waar over dit onderwerp [nadere informatie](#) is te vinden.

Bellers kunnen doorverwezen worden naar deze pagina of een [e-mail](#) sturen.

Opnamen "Andere tijden".

Het televisie/geschiedenisprogramma "Andere tijden" maakt een 'special' over internationale geschiedenis. Aanleiding hiervan is de recente ontwikkeling waar de trein in toenemende mate als alternatief wordt gezien voor het (vervuilende) vliegverkeer op kortere trajecten. Langzaam komen sommige internationale verbindingen weer terug, zoals de nachttreinen naar Wenen en Praag. Wie kan daar beter over vertellen dan Arjan den Boer? Hij vertelt aan de hand van een aantal affiches uit de tentoonstelling *Spoor van Verbeelding* iets over het internationale treinverkeer na de Tweede Wereldoorlog. De speciale aflevering van "Andere tijden" wordt op 26 juni om 20.30 uur uitgezonden op NPO2.

Sterren op het doek

Op 1 mei was Philip Freriks te gast in het Omroep MAX programma "Sterren op het Doek". Hij vertelde daarin o.a. over zijn spoorfamilie waarbij het Spoorwegmuseum mooi in beeld kwam. Je kan de aflevering, als je abonneert op 'NPO Plus', [terugzien](#).

Social Media filmpjes

Om de zichtbaarheid van het museum ook tijdens de sluiting op peil te houden is stagiair Niels voor de afdeling FM&C een hele serie filmpjes aan het maken. Zo delen we wekelijks op social media een kleine filmpjes met de EduTRAINers en conservatoren die 'Ontdek het museum' en 'Verborgen Schatten' heten. Nu komt daar een nieuwe reeks bij die we draaien met de acteurs.

Daarin worden vragen van kinderen beantwoord, de rubriek heet 'Vraag maar raak'. In de filmpjes introduceren de acteurs de vraag met een korte scene, het antwoord komt vervolgens van de EduTRAINers. Binnenkort delen we de eerste filmpjes op onze socials. Volg ons daarom op social media en deel de filmpjes als je dat leuk vindt.

Bruikleen van het Steendruk- museum

In de begintijd van de spoorwegen bestonden aanplakbiljetten alleen uit tekst. Dat veranderde eind 19e eeuw door de komst van de steendruktechniek. Dit maakte het mogelijk kleurrijke reclameplaten te maken. Vanaf dat moment brachten affiches op stations en in reisbureaus de reisbestemmingen, treinen en passagiers op een aantrekkelijke manier in beeld. In de tentoonstelling staat een steendrukker die we in bruikleen hebben gekregen van [Het Nederlands Steendrukmuseum](#) in Valkenswaard. Dit museum toont de uitvinding, de techniek, de uitingen en het maatschappelijk belang van het door Alois Senefelder uitgevonden steendruk- of lithografie-vladdrukprocedé. In de tentoonstelling is een filmpje te zien waarin het procedé van steendruk wordt gedemonstreerd. Dit filmpje is ook te zien bij [Museum IV](#).

Het raadsel

De oplossing van de vorige keer:

Hier zien we een wandtoestel, ingebouwd in RD7659, het recent gerestaureerde restauratierijtuig, waarover wij al zo veel geschreven hebben. Ook vanwege de financiële bijdrage van de Vrienden.

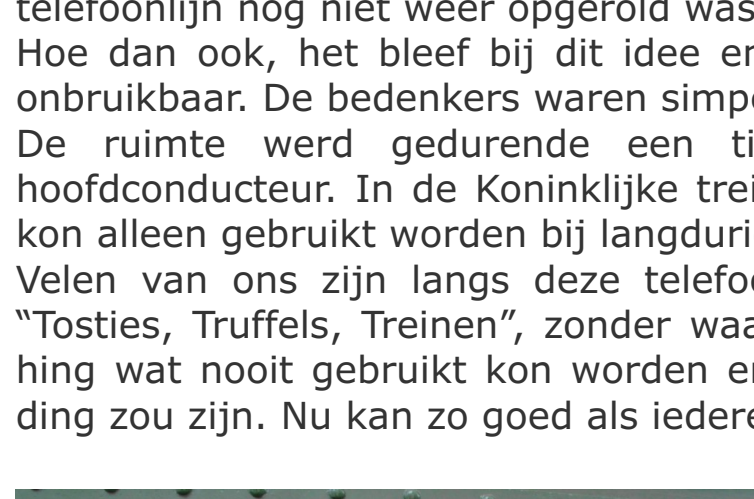
Wij hebben het over begin jaren '50 van de vorige eeuw.

Bij het ontwerpen van de inrichting van dat diner-rijtuig, waren er ook al mensen met een vooruitziende blik, die dachten dat het wel goed zou zijn om vooral voor zakelijke reizigers een telefoon in de nabijheid te hebben. Een goede geïsoleerde ruimte geschapen waarin dan een normaal PTT-wandtoestel geplaatst werd.

Daar bleef het dan ook bij, want er was toen nog helemaal geen mogelijkheid om vanuit een

rijdende trein te telefoneren. Draadloze verbindingen waren er wel door middel van de bekende mobilifoneers. Praalioze verbinden, maar die werden slechts zeer regionaal. Van een landelijk netwerk was nog helemaal geen sprake. In elk zo'n zender gebied zou de apparatuur dan moeten worden afgesteld, wat zonder specialisten niet mogelijk was.

Een andere mogelijkheid zou zijn om bij een stilstand of stop, snel een lijntje van het rijtuig naar het station uit te rollen en met een stekker aan het stations-netwerk te koppelen. Een onpraktische oplossing: een draad liggend over het perron was zeker niet gewenst; de lengte van dat lijntje zou alle mogelijke afstanden moeten overbruggen; bij de korte stops van de snelreinen was er hoegenaamd geen tijd om de verbinding tot stand te brengen laat staan daarbij ook nog een gesprek te voeren en af te sluiten. Zelfs een breed raat staan daarvoor te realiseren dat daar een object hing wat nouft gebruikt kan worden en wat vandaag de dag een zeer onpraktisch ding zou zijn. Nu kan zo goed als iedereen bellen met een mobieltje.

Het raadsel van deze maand:

Over communicatie gesproken: wat is dit voor een toestel en waar is dat te vinden?

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl

editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl

www.spoorwegmuseum.nl

Redactie: Rick Meijer

Eindredactie: Peter van Dorp

Layout: Piet Meijer

Kopfoto: Hidde Overvest

Facebook Website Twitter Instagram

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.